

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ἐν Σαλαμῖνι ἀνέλαβε τὸ Ἀρχαιολογικὸν Τμήμα τὴν ἀνασκαφὴν τῆς ἀρχαίας πόλεως. Σώζονται ἐκεῖ, ὡς φαίνεται, ἐπὶ τῆς χερσονήσου τῆς Πούντας καὶ παρὰ τὸν λιμένα τοῦ Ἀμπελακίου πλείστα λείψανα τῆς ἀρχαίας πόλεως, ἥτις ἦτο κατὰ σχέδιον δοθὲν ἴσως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διασημοτάτου ἀρχιτέκτονος πόλεων Ἰπποδάμου τοῦ Μιλήσιου. Ἦδη διὰ τῆς μικρᾶς ἐργασίας, ἥτις ἐγένετο, ἀνεκαλύφθησαν τρεῖς τῶν πυλῶν τοῦ ἀρχαίου τείχους, ἀνείρεθι δὲ πιθανώτατα καὶ ἡ θέσις ἀρχαίου Ἱεροῦ θεοῦ τινος καταχθονίου, ἴσως τῆς Βενδίδος, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ ἀριθμοῦ τινος ἀναθηματικῶν βάθρων, τεμαχίων ἀναγλύφων μετὰ παρυστάσεων ὄψεως καὶ μιᾶς ἐπιγραφῆς ἀρτίας, δι' ἧς ἀπονέμονται ὑπὸ τινος «Κοινού θιασωτῶν» (συλλόγου, εἶδους ἃ δ ε λ φ ό τ η τ ο ς, τῆς ὁποίας κύριος σκοπὸς ἦτο ἡ λατρεία θεοῦ τινος, ὡς σήμερον τῶν ἁγίων) τιμαὶ εἰς μέλη τοῦ θιάσου, εἰς τὰ ὅποια ἀνετέθη ἡ ἐπιμέλεια τῶν θυσιῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἔργων τοῦ Συλλόγου.

— Ἦρχισαν πλησίον τῆς ἀρχαίας Τεγέας καὶ ἐν θέσει Κερασίτσα ἀνασκαφαὶ πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ἀρχαίου ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος. Ἐν τῇ τοποθεσίᾳ ταύτῃ ἀνεκαλύφθησαν πρὸ ἐτῶν πῆλινα εἰδώλια, ἐκ τούτου δὲ εἰκάζεται ὅτι ἐκεῖ εὗρίσκεται ὁ ναός.

— Περαιτωθεῖσων τῶν ἐν Μιστρᾷ ἐπισκευῶν τοῦ ναοῦ τῆς Περιβλέπτου ὁ μηχανικός κ. Ὁρλάνδος μετέβη εἰς Ἀνκασούραν διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ αὐτοῦ Μουσείου.

— Ἐν Ἐλευσίνι ἐπανελήφθη, δαπάνῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ Ἱεροῦ τῆς Δήμητρος. Συμπληροῦνται ἤδη ἡ ἀποκάλυψις τῶν ἀρχαιοτάτων κτισμάτων, κατὰ τὸ πλεῖστον ἰδιωτικῶν οἰκημάτων συγχρόνων πρὸς τὸν πρὸ τῶν χρόνων τοῦ Πεισιστράτου ἰδρυθέντα ναὸν τῆς Δήμητρος, ἅτινα, ἀφοκατόπιν ἀνεκαινίσθη καὶ ἐμεγεθύνθη ὁ ναὸς καὶ ἐπεξετάθη ὁ ἱερός περίβολος, περιελήφθησαν ἐντὸς τούτου καὶ ἐπεχώσθησαν.

Ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε γενομένης ἀνασκαφῆς ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Ἱεροῦ εὗρέθη τὸ ὄριον τῆς πλακοστρώσεως τῶν μεγάλων προπυλαίων. Ἐπίσης, κίτῳθεν τῆς στοᾶς τοῦ Φίλωνος καὶ τοῦ ἀρχαίου περιβόλου τῶν Πεισιστρατιδῶν καὶ ἀκριβῶς παρὰ τὸ περιτείχισμα τοῦ Περικλέους, ἀνεκαλύφθησαν τὰ θεμέλια ἀρχαίου οἰκοδομήματος ἀγνώστου μέχρι τῆς στιγμῆς χρήσεως, κτισθέντος πιθανῶς πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Περικλέους.

Εἰς τὸ μέρος τοῦτο θὰ ἐξακολουθήσουν αἱ ἀνασκαφαὶ πρὸς ἀνακάλυψιν νέων στοιχείων διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς χρήσεως τοῦ οἰκοδομήματος.

Πρὸς ἀποκάλυψιν τῶν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων θὰ κατεδαφισθῇ ὁ ἐκεῖ πλησίον εὗρισκόμενος τοῖχος χρονολογούμενος ἀπὸ τῶν Ρωμαϊκῶν χρόνων. Πρὸς δὲ τὸ ἐξωτερικὸν μέρος τοῦ μεσημβρινοῦ περιβόλου ἐξακολουθοῦν αἱ ἀνασκαφαὶ πρὸς εὗρεσιν τοῦ τέρατος αὐτοῦ. Τέλος ὑπὸ τὴν ἀνατολικὴν γωνίαν τῆς στοᾶς τοῦ Φίλωνος ἀνεκαλύφθη μακρὰ πύλη, μεσαιωνικῆς ἐποχῆς, ἔχουσα σπουδαίαν ἀρχαιολογικὴν σημασίαν. Αἱ ἀνασκαφαὶ θὰ ἐξακολουθήσουν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ κ. Κουρουνιωτοῦ.

— Ἐν θέσει Πύργος, παρὰ τὸ Ἡράκλειον τῆς Κρήτης, ἀνεσκάφη μέγας θολωτὸς τάφος προμυκηναϊκός, τῶν χρόνων τῆς λεγομένης πρωτομινωϊκῆς περιόδου. Ὁ τάφος ἦτο ἀσύλητος καὶ ἦτο, πλουσιώ-

τατος. Ἀνεκαλύφθησαν ἐν αὐτῷ εἴκοσι πῆλινα νεκρικὰ λάρνακες, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἦσαν τεθαμμένοι ἱσάριθμοι τοῦλάχιστον νεκροὶ, ἑκατὸν πεντήκοντα σημαντικώτατα πρωτομινωϊκὰ ἀγγεῖα, πολλὰ τῶν ὁποίων πρωτοφανῇ, ἱκανὰ πρωτογενῇ εἰδώλια, χαλκὰ ἐγγχειρίδια καὶ πολλὰ χρυσὰ κοσμήματα. Διετάχθη ἡ συνέχισις τῆς ἀνασκαφῆς.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Δωδεκαετίαν συμπληροῖ μὲ τὸν ἐφετεινὸν τόμον τὸ «Μικρασιατικὸν Ἡμερολόγιον» τῆς ἐν Σάμῳ γνωστοτάτης ποιητρίας δ. Ἑλένης Σβορώνου. Παρὰ τὰς δυσμενεῖς συνθήκας διαγωγῶν καὶ πολέμου, κατόρθωσεν ἡ φιλότιμος ἐκδότις (νὰ τὸ κρατῆσις εἰς τὴν περιωπὴν Ἀθηναϊκοῦ ἡμερολογίου. Καὶ ὁ ἐφετεινὸς τόμος δὲν ὑπολείπεται εἰς ἐκλεκτικότητα ὕλης, χάριτος καὶ εἰκόνων. Ξεχωρίζομεν τὰ πεζογραφήματα τῶν κ. κ. Σταματίου, Παρορίτου, Βαρδουνιώτου καὶ τὰ ποιήματα τῆς δ. Σβορώνου.

Ἐξεδόθη μὲ κομψότατον εἰκονογραφημένον ἐξωφύλλον τὸ «Ξενητεμένο ἀηδόνι», τὸ ὁποῖον ἔτιχε ἀ' ἐπαίνου κατὰ τὸν διαγωνισμὸν τοῦ «Ἀθηναϊκοῦ τραγουδιοῦ». Εἶνε μία πολὺ εὔμορφη καὶ αἰσθηματικὴ σύνθεσις τῆς καὶ ἐξ ἄλλων μουσικῶν ἐμπνεύσεων γνωστῆς καλλιτεχνίδος δεσποινίδος Ἑρῆς Κ α β α λ ι έ ρ ο υ — Μ α ρ κ ο υ τ ί ζ ο υ.

Ἐξεδόθη νέον τεῦχος (1—4 τοῦ ΣΤ' τόμου) τοῦ Δελτίου τοῦ Ἑκπαιδευτικοῦ Ὁμίλου. Περιέχει τὴν διάλεξιν τοῦ κ. Παλαμᾶ πῶς τραγουδοῦμε τὸν θάνατον τῆς κόρης, μελέτην περὶ τῆς γλώσσης κατὰ τὸ 1914—1916 τοῦ κ. Τριανταφυλλίδου, περὶ μεταφράσεως τῶν κλασικῶν τοῦ κ. Δελμούζου, περὶ τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς εἰς τὰ σχολεῖα τῆς δ. Λογοθέτου κ.λ.π.

Ὑπὸ τὸν τίτλον «Κιπάρισσος Στέφανος 1857—1917» ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, τῆς Ἑλληνικῆς Βιοτεχνικῆς Ἑταιρείας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου ἀναμνηστικὸν τεῦχος «εἰς ἔνδειξιν τιμῆς πρὸς τὸν αἰμνηστον Κιπάρισσον Στέφανον» περιλαμβάνον τὰς γενομένας προσφωνήσεις κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας, ὡς καὶ τοὺς ἐκφωνηθέντας λόγους κατὰ τὸ ἐν τῷ «Παρασῶφ» τελεσθὲν ἐπιστημονικὸν μνημόσυον. Τὸ ἀναμνηστικὸν τοῦτο τεῦχος δίδει ζωηρὰν εἰκόνα τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ κοινωνικῆς δράσεως τοῦ προῶρος ἀποθανόντος ἐξόχου ἐπιστήμονος.

Νέον ὀγκῶδες τεῦχος ἐκ 350 σελ. ἐξεδόθη τῶν Ἀλεξανδριανῶν «Γράμματα» δι' οὗ συμπληροῦνται ὁ τέταρτος Τόμος. Περιέχει πυκνὴν λογοτεχνικὴν ἐργασίαν τῶν νέων λογίων, τῆς Αἰγύπτου κυρίως. Ἐκ τῶν περιεχομένων ἀναφέρομεν μελέτην τοῦ κ. Οὐράνη περὶ Μπωντελαῖρ συνοδευομένην ἀπὸ μεταφράσεις ποιημάτων του ὑπὸ τοῦ κ. Κλ. Παράσχου, μελέτην τοῦ κ. Σικελιανοῦ περὶ Ροντέν, μεταφράσεις τῶν ποιημάτων τοῦ Μωρεᾶς ὑπὸ Τέλλου Ἀγρᾶ, ἐν διήγημα — Ὁ Σκέλεθρας — τοῦ κ. Νικολαΐδου, σκέψεις τοῦ κ. Βρισμιτζάκη περὶ Τέχνης καὶ Ἀληθείας. Πολὺ ἐνδιαφέρον ἔχουν τὰ κριτικὰ σημειώματα. Τί κρῖμα ὅμως νὰ εἶνε γραμμένα εἰς τὸ πλέον ἀκαλαίσθητον μαλλιαρὸν ἰδίωμα. Καθιστᾷ σχεδὸν ἀχρηστον τόσην ἐργασίαν.